

ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІН АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ СТУДЕНТАМ ОДАБА

ЧАЕНКОВА О.К.

Одеська академія будівництва та архітектури, м. Одеса, Україна

Питання вибору методики викладання дисциплін англійською мовою україномовним студентам в ОДАБА залишається одним із найбільш дискусійних.

Проблемі викладання профільних дисциплін англійською мовою в Україні присвятили свої праці Н.Осіпчук, А.Ковальчук, О.Тарнопольський, Є.Покровський, В.Полторак, Л.Юрчук, О.Савченко, М.Хуторна, Р. Бужиков, М. Галицька, Л. Гапоненко, Л. Дарійчук, Ю. Друзь, В. Півень.

Майже всі фахівці, які працюють над темою поєднання лінгвістичних дисциплін з профільними у нефілологічних спеціальностях, стверджують, що такий досвід дає лише позитивні результати. Проте механізм застосування нововведення вимагає ретельної підготовки та врахування особливостей кожного напрямку підготовки.

Не всі студенти першого курсу мають достатній рівень для вільного сприйняття нового матеріалу. Стратегії рідної мови як стратегії «врізного» використання української мови, що застосовуються деякими викладачами для забезпечення розуміння матеріалу. Сюди входить підсумовування або читання ключових частин лекції рідною мовою, використання рідної мови для пояснення, запитання від викладача англійською мовою, на які студенти можуть відповідати рідною мовою, називання або пояснення технічних термінів рідною мовою, використання презентації рідною мовою під час англійської лекції, надання двомовних термінологічних словників.

Для подолання мовного бар'єру застосовують візуальну та слухову підтримку. Під час занять зі студентами, рівень розмовної англійської яких невисокий, корисно застосовувати стратегії візуалізації. Деякі з цих стратегій передбачають використання PowerPoint: слайди PowerPoint як роздаткові матеріали для студентів, слайди PowerPoint онлайн, використання відеофрагментів, діаграм та ілюстрацій для доповнення матеріалу лекції, також забезпечення студентів паралельним матеріалом лекції в письмовій формі: наведення студентам посібників, статей та ін., використання порівнянь, прикладів, завдань під час лекції, надання роздаткових матеріалів або матеріалів уроку в електронному вигляді.

Проведення занять із різних дисциплін англійською мовою передбачає виконання ситуаційних та творчих завдань, участь у рольових іграх, підготовку

презентацій, написання дайджестів, індивідуальних проектів, складання словника з базових термінів дисциплін, аналіз друкованих, аудіо- та відеоматеріалів, ведення опорного конспекту лекцій, підготовку до експрес-контролю та екзамену. Зокрема, самостійна робота студентів здійснюється під час підготовки до поточних аудиторних занять: вивчення лекційного матеріалу, обов'язкової й додаткової англomовної літератури з профілю; підготовки до поточного контролю; ведення опорного конспекту лекцій. Аналітичну роботу студенти проводять, здійснюючи огляд англomовних джерел із запропонованої проблематики, пишучи дайджести з певної теми, аналізуючи друковані, аудіо- та відеоматеріали; готуючи тематичні презентації та індивідуальні проекти, складаючи словник базових термінів дисципліни.

У результаті опанування дисциплін англійською мовою студент здобуває інформаційну, комунікативну, управлінську, дослідницько-прогностичну, проектно-творчу, технологічну фахові компетентності. Також перевагою такого навчання є те, що воно дає змогу готувати кадри для навчального закладу (якщо випускник у перспективі вирішить продовжити кар'єру в освітній галузі). Це вирішило б проблему інтеграції лінгвістичних та фахових знань викладача, про яку згадують дослідники у своїх працях, розглядаючи питання викладацької компетенції. Зокрема йдеться про те, що бурхливий розвиток міжнародних відносин вимагає дедалі більшої кількості викладачів іноземної мови для навчання студентів нефілологічних спеціальностей, виникає проблема адаптації випускників мовних вищих навчальних закладів до викладання іноземної мови для спеціальних цілей.

Сьогодні доречно використовувати концепцію змішаного навчання, яка базується на оптимальному використанні всіх можливостей традиційного та новітнього навчання. Реалізація змішаного навчання передбачає збереження загальних принципів побудови традиційного навчального процесу з використанням сучасних електронних можливостей. Це поєднання може відбуватися як на окремих етапах так і на рівні всієї дисципліни. Досвід викладачів ОДАБА говорить про те, що використання лише «електронного дистанційного навчання» не є достатньо ефективним, оскільки відсутнє «живе» спілкування з викладачем та з іншими студентами, погана організація навчального процесу. На успішність освоєння матеріалу впливає і пропускна система Інтернету, адже вона не завжди, відповідає необхідним вимогам. Проте лише традиційне навчання однозначно не є ефективним, цю думку розділяють більшість викладачів фахових та лінгвістичних дисциплін.